

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМНСТВА

підготовки бакалавра

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності 051 Економіка

освітньо-професійної програми Аналітична економіка

Луцьк – 2023

Силабус навчальної дисципліни ЕКОНОМІКА ПІДПРИМСТВА підготовки бакалавра у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, 051 Економіка за освітньо-професійною програмою Аналітична економіка

Розробник: Павлов К.В., професор кафедри підприємництва та маркетингу, доктор економічних наук, професор

Силабус погоджено:
гарант ОПП
Аналітична економіка

Алла СУР'ЯК

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

протокол № 5 від 01 січня 2023 р

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу протокол №5 від 09.01.2023року.

Завідувач
економіки,
підприємництва
маркетингу

кафедри
та

Олена ПАВЛОВА

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120 / 4		051 Економіка Аналітична економіка
	Семестр 2-ий	
	Лекції	
	Практичні (семінарські) 34 Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год. Консультації 8	
ІНДЗ: <u>немає</u>	Перший (бакалавр)	Самостійна робота 44
Мова навчання		Форма контролю: екзамен
		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Павлов Костянтин Володимирович - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Контактна інформація – 097-283-08-08, pavlov.kostiantyn@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу. Освітній компонент «Економіка підприємства» належить до переліку нормативних дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра за освітньо-професійною програмою «Аналітична економіка» та спрямована на формування у здобувачів системи глибоких обґрунтованих знань з основ економіки підприємства.

Пререквізити. Вивчення нормативного компонента базується на знаннях таких дисциплін як «Вступ о спеціальності», «Макроекономіка» «Мікроекономіка».

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме глибокому розумінню дисциплін професійної спрямованості.

2. Мета і завдання освітнього компонента. Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти знань про закономірності змін економічних параметрів діяльності підприємства, умінь і навичок застосування методів для обґрунтування економічно ефективних управлінських рішень.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є: вивчення системних характеристик економіки на підприємстві; оволодіння інструментарієм визначення ефективності діяльності підприємства як однією з найпоширеніших технологій економічного управління підприємством; набуття вмінь використовувати методи та інструменти економіки підприємства для прийняття управлінських рішень.

Після завершення вивчення освітнього компонента студенти зможуть:

- виконувати розрахунки ключових параметрів діяльності підприємства і виявляти закономірності його розвитку;
- економічно обґрунтовувати доцільність управлінських рішень стратегічного й оперативного характеру;
- визначати ефективність формування і розвитку персоналу підприємства;
- аналізувати фінансовий стан підприємства, розробляти рішення щодо управління прибутком і грошовими потоками,
- формувати структуру капіталу; розробляти й удосконалювати методичний інструментарій фінансової діагностики;
- розробляти систему інвестування на підприємстві;
- формувати організаційний механізм економічного управління підприємством.

Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких здобувач набуває в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК14. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

Програмні результати

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 28. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем та використовувати набуті знання у практичній діяльності.

Структура освітнього компонента**Денна форма навчання**

Назви змістових модулів і тем	Формування компетентностей та програмних результатів навчання			Кількість годин						*Форма контролю / Бали**
	ЗК	ФК	ПРН	Усього	у тому числі					
					лекції	практичні	самостійна робота	консультації	лабораторні	
Змістовий модуль 1. Економічні засади функціонування підприємства в системі ринкових відносин										
Тема 1. Підприємство в сучасній економічній системі	ЗК 2, ЗК3, ЗК11	ФК1	ПРН5	10	2	2	5	1	-	ДС,Т,РЗ / 2

Тема 2. Види підприємств, їх організаційно-правові форми	ЗК11, ЗК14	ФК1, ФК13	ПР10	12	3	3	5	1	-	ДС,Т,РЗ /2
Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування суб'єкта господарської діяльності	ЗК13, ЗК14	ФК1	ПР28	16	5	5	5	1	-	ДС,Т,РЗ /2
Тема 4. Управління підприємством	ЗК2, ЗК11	ФК1, ФК13	ПР5, ПР10	10	2	2	5	1	-	ДС,Т,РЗ /2
Тема 5. Планування діяльності підприємства	ЗК2, ЗК4, ЗК5	ФК1, ФК13	ПР5, ПР10	10	2	2	5	1	-	ДС,Т,РЗ /2
Тема 6. Необоротні активи підприємства	ЗК2, ЗК3, ЗК3	ФК1, ФК13	ПР5, ПР10	10	2	2	5	1	-	ДС,Т, РМГ / 2
Разом за модулем 1				68	16	16	30	6	-	24
Змістовий модуль 2. Економічні основи виробничої діяльності підприємства										
Тема 7. Оборотні активи підприємства	ЗК2, ЗК5	ФК1	ПР5	15	5	5	4	1	-	ДС,Т,РЗ /4
Тема 8. Персонал підприємства, його продуктивність	ЗК11	ФК13	ПР10, ПР28	15	5	5	4	1	-	Т, П, РЗ /4
Тема 9. Оплата праці на підприємстві	ЗК2, ЗК14	ФК1, ФК13	ПР5, ПР10	14	5	5	4	-	-	ДС,Т, РМГ/4
Тема 10. Виробнича програма і збут продукції	ЗК8, ЗК9, ЗК8	ФК1	ПР28	8	3	3	2	-	-	ДС,Т, РМГ /4
Разом за модулем 2				52	18	18	14	2	-	24
Види підсумкових робіт								60		
Модульна контрольна робота 1								МКР / 30 балів		
Модульна контрольна робота 2								МКР / 30 балів		
Всього годин / Балів				120	34	34	44	8	26	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу та з використанням відповідного навчально-методичного забезпечення.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача вищої освіти. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Навчання також може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom або Teams office 365 за погодженням із керівником курсу за наявності об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо). Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання здобувачів мають бути результатами їх особистої роботи. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів виконання без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,5 бала за кожну роботу). Пропущені заняття без поважних причин повинні бути відпрацьовані здобувачем за індивідуальним графіком. Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки модульні контрольні роботи проходять у формі он-лайн тестування та є можливість отримати відповідну кількість балів на іспиті. Перескладання модулів можливе лише за дозволу деканату та за умови наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus або інших ресурсах. Зокрема, отримання відповідного сертифікату відбувається перезарахування модульних контрольних робіт за максимальним балом (60 балів).

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

На іспит виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Питання та форма проведення іспиту повинні бути визначені у силабусі.

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Антошкіна Л. І. Організація виробництва промислового підприємства: підруч. для студентів екон. спец. вищ. навч. закл. Донецьк: Юго-Восток, 2009. 224 с.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. Київ: Центр учб. літ., 2011. 328 с.
3. Бандурка О. М., Ковальов Є. В., Садиков М. А., Маковоз О. С. Економіка підприємства: навч. посіб./за заг.ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС, 2017. 192 с
4. Бойчик І. М. Економіка підприємства: підручник. Київ: Кондор, 2016. 378 с.
5. Бурик А. М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2018. 260 с.
6. Гетьман О. О. Шаповал В. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр учб. літ., 2010. 488 с.
7. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16 січня 2003 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 20.06. 2020 р.).
8. Економіка підприємства: навч. посіб./за ред. О. П. Крайник. Львів: Інтеллект-Захід, 2005. 296 с
9. Економіка підприємства: підручник/за заг. ред. С. Ф. Покропивного. 3-тє вид., переробл. та доповн. Київ: КНЕУ, 2016. 528 с.
10. Економіка підприємства: підручник/за ред. А. В. Шегди. Київ: Знання, 2006. 614 с. 759
11. Економіка підприємства: підручник/за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Вид. 2-ге, переробл. та доповн. Луцьк: РВВ Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2014. 608 с.
12. Економіка підприємства: навч. посіб./заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС, 2017. 192 с.
13. Економіка підприємства: навч. посіб./заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. 208 с.
14. Економіка підприємства: навч. посіб./заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: ХНУВС, 2017. 192 с. 680 с.
15. Економіка підприємства: підручник/заг. ред. Й. М. Петровича. Львів: Новий Світ, 2004.
16. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. для студентів вищ. навч. закл. Київ: Центр учб. літ., 2009. 728 с.
17. Козик В. В., Ємельянов О. Ю., Загорецька О. Я., Мельник В. М., Гудзь О. І. Економіка підприємства: навч. посіб. Львів: Вид-во «Простір-М», 2017. 406 с.
18. Конституція України. URL: [https://www.president.gov.ua/documents/ constitution](https://www.president.gov.ua/documents/constitution). (дата звернення: 24.04.2020).
19. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: підручник/за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Сотник, д-ра екон. наук, проф. Л. М. Таранюка. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
20. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 13–14, 15–16, 17. Ст. 112. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 24.04.2020).
21. Подольчак Н. Ю., Карковська В. Я. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства. Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2014. 268 с. 76. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 336 с. URL: http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/15846/1/Polinkevych_Voly
22. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб./Полінкевич О. М., Шостак Л. В., Белінська Л. В. та ін./ за ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. Луцьк: ВежаДрук, 2019. 571 с.
23. Сідун В. А., Пономарьова Ю. В. Економіка підприємства: навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. та доповн. Київ: Центр навч. літ., 2006. 356 с.
24. Шваб Л. І. Економіка підприємства: підручник. Київ: Каравела, 2015. 416 с.
25. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. Вид. 2-ге переробл. і доповн. Київ: Вид-во Ліра-К, 2017. 600 с.

Додаткова

1. Галушак М. П., Машлій Г. Б., Гевко О. Б. Організація виробництва: навч. посіб. для виконання практ. завдань та самостійного вивчення дисципліни. Тернопіль: ТНТУ, 2017. 139 с.
2. Гриньова В. М., Салун М. М. Організація виробництва. підруч. для студентів вищ. навч. закл. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2007. 576 с.
3. Довідник кваліфікаційних характеристик працівників. URL: <https://www.kadrovik01.com.ua/article/3641-dovdnik-kvalifikatsynih-harakteristik-profesy-pratsvnikv-perelk-vipuskv> (дата звернення: 24.04.2020).
4. Должанський І. З., Загорна Т. О. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2009. 384 с. Е
5. економічна безпека підприємств, організацій та установ: навч. посіб./ В. Л. Ортинський, І. С. Керницький, З. Б. Живко та ін. Київ: Правова єдність, 2009. 544 с.
6. Економічна діагностика: навч. посіб./Косянчук Т. Ф., Лук'янова В. В., Мойорова Н. І. та ін. Львів: Новий світ–2000, 2009. 452 с.
7. Економічна діагностика: практикум/Т. Д. Костенко, А. А. Герасимов, В. С. Рижиков та ін. Київ: Центр учб. літ., 2007. 186 с.
8. Економічний ризик: методи оцінки та управління: навч. посіб./ Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін./за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 208 с.
9. Євдокимова Н. М., Кірієнко А. В. Економічна діагностика: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2005. 110 с.
10. Загорна Т. О. Економічна діагностика: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2007. 320 с.
11. Зайнчковський А. О., Іванюта Т. М. Економічна безпека підприємства: навч. посіб. Київ: Центр уч. літ., 2009. 256 с.
12. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 р. (зі змін. і доп.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 24.04.2020).
13. Закон України. Проціни і ціноутворення. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text> (дата звернення: 24.04.2020).
14. Захарчин Г. М., Любомудрова Н. П., Винничук Р. О. Мотивування й розвиток персоналу: культурологічний аспект: монографія. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 284 с.
15. Зацеркляний М. М., Мельникова О. Ф. Основи економічної безпеки: навч. посіб. Київ: КНТ, 2009. 337 с. .
16. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент: підручник. Суми: ВТДУніверситет. кн., 2010. 334 с. 760
17. Інвестування: практикум/Т. В. Майорова, С. В. Урванцева, В. І. Максимович/за наук. ред. Т. В. Майорової. Київ: КНЕУ, 2012. 577 с.
18. Кодекс законів про працю України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 24.04.2020).
19. Кодекс України з процедур банкрутства: Кодекс України №2597-VIII від 18.10.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#n1753> (дата звернення: 01.02.2020).
20. Козаченко А. В., Пономарев В. П., Ляшенко А. Н. Экономическая безопасность предприятия: сущность и механизм обеспечения: монографія. Киев: Либра, 2003. 280 с.
21. Козик В. В., Гавриляк С. А. Організація виробництва: навч. посіб. для студентів дис.-танц. форми навч. Львів: Вид-во Нац. ун-ту «Львів. політехніка», 2005. 159 с.
22. Подольчак Н. Ю., Карковська В. Я. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки підприємства. Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2014. 268 с.
23. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 336 с. URL: http://www.esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/15846/1/Polinkevych_Voly_nets_OGROR2018.pdf (дата звернення 18.06.2020).
24. Полінкевич О. М., Волинець І. Г. Управління стратегічними змінами та інноваціями на підприємстві: навч. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 352 с.

25. Приб К. А., Патица Н. І. Діагностика в системі управління: навч. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2016. 432 с.
26. Прохорова В. В., Давидова О. Ю. Організація виробництва: навч. посіб. Харків: Вид-во Іванченка І. С., 2018. 275 с.

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>.
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua>
3. Закон України Про авторське право і суміжні права від 23.12.1993 № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Академічне письмо та бібліографія. URL: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
5. Етичний кодекс ученого України. URL: <https://www.znu.edu.ua/etychnyj-kodex-uchenogo-Ukrainy.pdf>
6. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). URL: <https://saiup.org.ua/>.
7. Переклад Європейської хартії дослідників та Кодексу працевлаштування наукових працівників/ URL: <http://h2020.com.ua/wp-content/uploads/2015/11/Book.pdf>
8. The European Code of Conduct for Research Integrity. URL: https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/other/hi/h2020-ethics_code-of-conduct_en.pdf